

crudelitatis et impietatis. Isti etiam pro crudelitate et impietate vocabuntur ad iudicium et sine misericordia dānabuntur. *osee. i. voca eos absque misericordia.*

R Tertio dicitur alter alteri fruire et charitatem et humanitatem ostendere. propter humanam fragilitatem et miseriam. nam medicus qui in se probavit infirmitatem. infirmo quem curat magis parat sibi diligenam? subuenit ministrat remedia quam alius qui infirmitatem non probavit. Cum igitur deus posuerit bonum in tali statu ut nullus sit sibi ipsi sufficiens. sed quilibet indigeat adiutorio alterius. id est ex se bono cogitare dicitur quod alteri in misericordia seruiat et etiam sibi ex misericordia quam parat seruire et inuarii concupiscat. ius enim naturale est quod tibi fieri vis fac alteri sed hodie plures habent pueri si qui volunt consolari in suis angustiis et miseris. sed nec verbo nec facto succurrunt miseris et tribulatis. imo quod grauius est dicitur per alios ex fecibus eleuantur ad gloriam. quasi nunquam miseriam habuerint pauperes et miseros exasperant et exprobrant faciunt enim tales ingrati sicut serpentes de quibus fabulose recitatur in gestis. nam cum quidam imperator post meridiem ad venandum equitabat accidit dum transiret inuenit quendam serpentem a pastoribus captum. et ad arboris alligatum serpens non horribiliter clamabat imperator pietate motus soluit eum et in sinu posuit ut eum calefaceret. cum eum calefactus incepit imperatorem mordere et venenum suum proicere. ait imperator. quid facis. cur malum pro bono reddis. data est tibi poenitentia et ait. quod natura dedit nemo tollere potest. tu fecisti quod in te fuit. ego vero secundum naturam meam feci. semper ero inimicus boni. quia propter bonum suum punitur. Illis autem predicantibus vocatus est quidam philosophus ut inter eos esset iudex. ait philosophus. ista audio per auditum. id est de hac sententia nolo inter vos iudicare. sed volo ut serpens ligetur ad arboris et dominus imperator sit liber tunc iudicabo pro utraque parte et sic factum est tunc ait philosophus poenitentiam. id est es ligatus? soluas te ipsum si potes et recedas. ait serpens non possum. et philosophus mortuus igitur. quia semper ingratus boni fuisti. et ait imperatori. domine iam liber es venenum de sinu tuo excutias et amodo de tali fatuitate non te intromittas. quia serpens nihil poterit aliud facere nisi quod natura dedit.

S Sic vere christiani pueri homines cuiuscumque conditionis existant. filius vel filia respectu patris vel matris. seruus respectu domini. ancilla respectu domine. ciuis respectu civitatis que a miseria et nuditate est releuatus bonis temporalibus decoratus. honore et gloria coronatus. et benefa-

ctoris et liberatoris sui acceptat perturbare et id est etate. Sic merito ad priorem miseriam et paupertatem est religandus. et omni honore priuandus. quia quod a natura habet vix dimittere potest. vñ. *puer. xxx. p. tria mouet terra et quartum quod non potest sustinere. pro seruum cum regnauerit. pro stultum cum saturatus fuerit cibo. pro odiosa muliere cum in matrimonio fuerit assumpsa. et pro ancilla cum beres fuerit domine sue.*

Feria quinta post Reminiscere

Homo quidam erat

diues et induebatur purpura et bisso et epulabatur quotidie splendide. *luc. xvi.*

Alpharabius in li. 5. de terra regionum dicit. Quod in alta regione sicut in montibus diu sibi sumus sed cum infirmamur citius morimur. Cuius ratio est simpliciter in plebe. quia sicut subtilitas aeris qui in alta regione est. subtilis et acuta facit sanitatem sic et acuta infirmitatem efficit et languorem. sic homines cuncti in altitudine huius mundi diuites et potentes in honoribus quod diu sunt in hac vita alti et ab alijs eleuati sibi sunt sine defectu sed si contingit eos in natura deficere et infirmare periculose et subito moriuntur vniuersam non morte perpetua sicut morte spirituali et temporalis. vñ. *Hiero. 2. iou. Quato enim nunc altius tollimur. tato vniuersum citius et periculosius morimur. Et claudianus. de pe. vi. iij. Quod si glo. Maligni tolluntur in altum. ut lapsu grauiori ruant. Diues igitur de quo prius lecta loquitur periculose mortuus est et sepultus in inferno quia diues erat et induebatur purpura et bisso. et epulabatur quotidie splendide ut proponit in vobis thematis.* Queritur an possessio rerum temporalium exterior sit boni naturalis. Et vult quod non. Nullus enim dicitur sibi attribuere quod dei est. sed dominum omnium rerum creaturarum est proprie dei. secundum illud psalmi. domini est terra et plenitudo eius quod non est naturalis boni rerum possessio. sed in psalmi. de. Dia subiecisti sub pedibus eius. etc. *Rudet s. tho. in secunda secunde. q. lxxvi. Quod res exterior potest dupliciter considerari. vno modo quantum ad eius naturam. que non subiacet humane potestati. sed solum diuine. cui omnia ad nutum obediunt. alio modo quantum ad vsum ipsius rei. et sic habet bonum naturale dominum rerum exteriorum. quia pro rationem et voluntatem potest vti rebus exterioribus ad suam utilitatem quasi propter se factis. Semper enim imperfectiora sunt propter perfectiora facta. Et ex hac ratione probat philosophus in. i. poli. quod possessio rerum exteriorum est boni naturalis.* Hoc autem naturale dominum super

Feria quinta

ceteras creaturas q̄ p̄petat hōi f̄m rōnem in qua imago dei p̄sistit. manifestat̄ in ip̄a hōi minis creatōe gen̄. i. vbi d̄t. **F**aciam⁹ hōiem ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄am ⁊ p̄sit piscibus maris. **A**d argu. p̄riū d̄m q̄ d̄t h̄z p̄ncipale d̄nium omnīū rez ⁊ ip̄e f̄m suā p̄uidentiā ordinavit quasdā res ad corpale hōis sustentandōez. ⁊ p̄f̄ h̄z h̄z naturale rez d̄nīuz quātū ad p̄tatem vtendi ip̄is. **S**ed vt q̄ nō liceat alicui rē aliquā quasi p̄pria possidere. oē em̄ qd̄ est p̄ ius naturale ē illicitū s̄z f̄m ius naturale oīa sunt cōia. cui quidē cōitari p̄riat̄ possessionū p̄prietat̄. ḡ illicitū ē cui libet hōi appropriare sibi aliquā rē exteriorē. vnde amb. dicit vt habet̄ in decre. di. xlvij. c. sic h̄i p̄riū nemo dicat qd̄ est cōe rē. **C**oh̄ aug. d̄c̄ in li. de heresibus ap̄lici dicunt̄ qui se b̄ noīe arrogāssime vocauerūt. eo q̄ in suā cōionez nō accipent vtentes cōiugibus ⁊ res p̄prias possidentes quales h̄z catholica ecclia ⁊ monachos ⁊ clericos plurimos. **S**z iō isti heretici sūt qm̄ se ab ecclia sepantes. nullā spem putāt eos h̄re. qui vtunt̄ his rebus quib⁹ ip̄i carēt. ḡ est erroneū dicere q̄ nō liceat hōi p̄pria possidere. **R**ūdet. s. tho. q̄ circa rem exteriorē duo p̄petunt hōi. q̄z vnū est p̄tās p̄curandi ⁊ dispensandi ⁊ quātū ad hoc licitū est q̄ hō p̄pria possideat. ⁊ etiā necessariū ad hūanā vitā p̄pter tria. **P**rimo quidē. qz magis sollicit⁹ est vnusquisqz ad p̄curandum id qd̄ sibi soli p̄penit. q̄z id qd̄ ē cōe oīm vel multoz. qz vnusquisqz labore fugiens relinquit alteri qd̄ p̄ninet ad cōe sicut accidit in multitudine ministror̄. **S**ecōdo mō qz ordinant̄ res hūane tractant̄. singulis imineat p̄pria cura alicuius rei. p̄curāde esset aut̄ p̄fusio si quilibet indistincte qd̄ libet p̄curaret. **T**ertio mō qz p̄b̄ magis pacificus stat⁹ hōis p̄seruatur. dū vnusquisqz re sua p̄tent⁹ est. **C**ū videm⁹ q̄ inter eos qui cōiter ⁊ ex indinīsō aliqd̄ possident. frequen⁹ iurgia oriunt̄. **A**liud vt ro qd̄ cōpetit hōi circa res exteriores. ē vsus ip̄oz ⁊ q̄tū ad hoc hō non d̄z h̄re res exteriores vt p̄prias. sed vt cōes. vt sc̄z de facili alicuius eas cōicet in necitates alioz. sic ap̄s dicit. i. thi. i. **D**ivinit⁹ huius seculi p̄cipe facile tribuere cōicare. ⁊ amb. vt habet̄ in decre. xlvij. di. **S**ic h̄i. **C**onueniū panis ē quē tu detines **M**udoz indumētū est qd̄ tu recludis miseroz redēp̄tio ⁊ absolutio ē pecūia. quam tu in terrā fodis. **A**d argu. p̄rium d̄m q̄ cōi

Post Reminiscere

tas rez attribuit̄ iure naturali. nō qz ius naturale dicit̄ oīa esse possidēda cōiter ⁊ nihil esse. q. p̄riū possidēdū. sed qz f̄m ius naturale nō est distinctio possessionū. sed magis f̄m hūanū p̄dictū qd̄ p̄ninet ad ius positū. **C**ū p̄prietat̄ possessionū nō est p̄ ius naturale. s̄z iuri naturali sup̄addit̄ p̄ adinuentiōez rōnis hūane. **E**t ambro. loquit̄ de p̄prietate q̄tum ad vsū. vñ subdit. plusqz sufficeret sumpti violenter obtentū est. **S**ic iste diues qz habuit vsū tpaliū rez inordinatū. ex eo q̄ induebat̄ purpura ⁊ bisso ⁊ epulabat̄ quādie splendide. ⁊ lazarus in his deficiebat. iō resp̄tenditur ⁊ dāna⁹ p̄dicat̄. **Q**uātū ad p̄secutionē ⁊ p̄manōez lēalem euāgelij. hodie ecclia spectaculū magnū. ⁊ merito memorie cōmēdandū p̄ponit. vt qui heri adhuc non vitam emēdarūt passiōis xp̄i amore. saltē hodie cōcutiant̄ miserabilis diuitis dānatiōis horrore. **E**t f̄m hoc sūt tres partes declarāde. **P**rima notat̄ miserabilis status culper̄ p̄cti in principio. **E**rat quidā hō. rē. **I**n sc̄da commendabilis stat⁹ ḡte ⁊ meriti. ibi. **E**t erat qui dā mendic⁹. **I**n tertia inenitabilis stat⁹ boni vel mali premij. ibi. **F**actum est autem.

Quantū ad primam

p̄tē circa lēam est notandum vbi d̄t q̄ diues iste induebat̄ purpura ⁊ bisso. **P**urpura ē vestis regalis p̄ciosa ⁊ tūbea in signū victorie. qz vtens tali veste tūbea d̄z esse victor aduersarioz ⁊ nō tm̄ tpaliū. sed etiā sp̄nialiū inimicor̄. **B**isso vero ē gen⁹ lini cādidissimi ⁊ molliissimi. ⁊ crescit in egipto in signū iustitie ⁊ innocentie. qz tali veste innocentes ⁊ iusti solū vñ solent. **H**ic autem diues his abutebat̄. qz nō ad necessitatē sed sup̄fluitatē exposuit. **M**oraliter ē nō. q̄ instat̄ huius abuzozis. multi etiā hodie h̄nt̄ diuites voraces ⁊ voluptuosi. colentes ventrem. p̄riū plusqz deū. **H**i deū nō curāt honorare nec paupes p̄solari quasi nō h̄ntes aīas vt bruta in vanitātib⁹ viuunt. hi sunt de quib⁹ ap̄s phi. iij. d̄c̄ qz deus venter est. ⁊ ḡha in p̄fusione. inimici crucis xp̄i. **I**llā vt dicit p̄bs. ij. de p̄prietatib⁹ aīalium. **A**īalia magni corpis sūt pauce ḡnāndis cito senescūt ⁊ moriunt̄. **C**ui⁹ rō est. qz cibus eoz trāsit in incrementū corpis p̄rij ⁊ nihil vel par in materiā seminis. ⁊ iō stant̄ piguescūt ⁊ faciliter suffocant̄. **S**ic diuites voluptuosi oēm substātiā p̄uertūt ad abusū p̄riuz.

Alphabetum

XIII

bñ pmedüt. p̄ciose vestiunt. r̄ iō ip̄guati gra
ues sūt ad generādū plē boi opis. h̄ steriles
r̄ obiles sūt i d̄rutibz r̄ fortes i vitijs. Unde
gg. ix. mo. r̄ fcitat. xlvij. di. **D**ēs h̄ secl̄i di
lectores i r̄emis rebz fortes sūt r̄ obiles i cele
stibz. **N**ā p̄ tpali gl̄ia vsqz ad mortē d̄sudeze
appetunt r̄ p̄ spe p̄petua nec paz q̄dē i labore
subsistūt. p̄ r̄ens lucz quallibz iurias tolerāt
r̄ p̄ celesti mercede v̄l tenuissimi d̄bi ferre
tumelias ēculāt. r̄eno iudici etiā die assistere
fortes sūt. i orōne d̄o corā d̄no. v̄l vni? hore
momēto lassant. **S**epe nuditatē. d̄iectōz. fa
mē. pacq̄ r̄edis diuitijs atz hōibz tolerant. r̄
spe eaz rez se p̄ abstinētiā crutiāt. ad q̄s adi
piscēdas festinat. **h**ec ille. **I**n q̄bz d̄bis vi
ta fatua mūdanoz diuitū r̄ potētū merito rez
spūeda oñdit. r̄ h̄ p̄p̄t̄ia scz. **C**upiditatē r̄
auaritiā instabilem. **C**anitatē r̄ superbā
intolerabilez. **G**ulositatē r̄ iglumiē d̄anabile
Nā sic ifern? n̄ iplet p̄t̄ oribz h̄ sp̄ n̄it̄ susci
pe p̄les. r̄ tra fabulosa nūqz sanabit̄ aq̄. r̄ ig
nis nūqz diē sufficit. h̄ sp̄ crefcit v̄l ei? ad ā
pl̄? p̄burēdū ex appositōe cōbnstibiliū. **S**ic
cupiditas auaroz n̄ p̄ ipleri nec sanari. h̄ q̄z
topl̄? acq̄rit tāto magz crefcit. **U**n̄ aug. d̄ ver
bo d̄ni. **I**nexplebil̄ est auaritiā diuitū. semp
rapit nūqz sanat. nō p̄cit p̄ti. nō m̄tez aḡscit.
amico fidē n̄ fua. viduā opp̄mit pupillū in
uadit. **H**ic ei mod? ip̄rimēdi iā cōis est oibz
mūdanis cupidis. vt nec paup̄bz iustis. nec
religios? viduis nec sc̄bz vllis p̄cāt. amouent
em̄ t̄les a se viscera p̄passiōis oino. r̄ iduūt se
viscera crudelitatis vt nulli p̄cāt. d̄ cur? d̄ano
lucz expectāt. **D**icouidi? r̄. methamoz. q̄
ē flum? q̄dā. ei? aq̄ bibita ēdd̄it viscera bibēt̄
saxea. r̄ q̄cqd̄ it̄iḡit in illa aq̄ fit lapideū. **U**n̄
dic̄ sic. **F**lumē h̄nt citones q̄d potū saxea red
dit viscera. aut tact? inducit marmora rebz.
Flum? ille ē cupiditas d̄ordinata diuitiaz. ei?
affectōes p̄uāt hoiez misericōdia caritate ac pieta
te. q̄ n̄ solū iusta n̄ curat tollere imo nec pau
p̄bz q̄z t̄n̄ illa bona sūt i necitatibz subueire.
Et iō dic̄ in can. xij. q. j. **Q**d nō m̄ioris cri
minis est habūdātū tollere q̄z cū possis r̄ ha
būdās sis indigētibz d̄negat. v̄n̄ amb. ibidē
vt supra. **E**surientiū panis est quē tu detines.
nudoz vestis est quā tu eludis. miseroz ēdē
prio est r̄ pecunia quaz tu in r̄ra d̄fodis. **U**n̄
luc. vi. **E**le vobis diuitibz q̄ hētis supple hic
solatōz v̄ram. qz de q̄ mō p̄solamini statim
contrastabimini. **U**n̄ recitat in li. histo. qz

i ciuitate q̄ vocat̄ susū fuit q̄dā potēs r̄ diues
q̄i papa eoz. quā ciuitatē q̄dā rex tataroz ob
sedit r̄ cepit. r̄ iuxta illū diuitē vnā trim ple
naz auro. argēto r̄ lapidibz p̄cōsis repit. q̄ ni
mia auaritiā d̄ sufficenti malitiā n̄ p̄uisus. etiā
capt? ē a rege. r̄ iclus? s̄n̄ cibo r̄ potu. **C**ui p̄cla
māt misericōrdia. r̄ s̄n̄ fuit a r̄ge fiet ei iudic
ciū s̄n̄ mia. qz n̄ fecit miāz. si thesaur̄ os n̄ n̄s
amasset. p̄ tua defēsiōe distribuisses. r̄ te et
tuā ciuitatē potuisses saluasse. **N**ūc at̄ te thes
aur̄ tu? quē tā auide collegisti r̄ dilexisti nō
potest iuuare. r̄ sic tādeqz fame interit. **S**ic re
uera si cupiūt diuites miām a deo obtinere.
ad paupes d̄nt etiā miā h̄re r̄ auz. r̄ argētū n̄
n̄s amare qz vt dic̄ ecci. x. **N**ihil iniquū q̄z
amare pecuniā. **D**ebet etiā sibi diues p̄uidēt
d̄ bonis milinibz. i. sc̄ is vitis r̄ paup̄bz p̄ sti
p̄edio elinaz. q̄ cū suis orōnibz in morte a r̄ge
tataroz. i. sathana defēdāt r̄ p̄tegāt iubente
ip̄a vitate. **luc. xvi.** **F**acite vobis aicos d̄ mā
mona iniqtat̄. vt cū d̄fecerit̄ r̄cipiāt vos in
et̄na tabernac̄la. **Q**uia q̄ sibi d̄ bis n̄ p̄uidēt
a r̄ge tartaroz capiūt. r̄ i infernū et̄nalit̄ iclus
dunt. **S**ic dic̄ apls. i. thi. vi. **Q**ui volūt di
uites fieri incidūt in r̄ptatōz r̄ in laq̄uz dyab
oli. **Q**uerit̄ cū laque? scz dyaboli sit p̄c̄z
mortale. an q̄libet diues auat? sit in mortali
p̄c̄o illa q̄at? **E**t vt q̄ sic. **N**ull? em̄ dign? ē
morte et̄na. nisi p̄ p̄c̄m mortale. sed p̄p̄t̄ auar
itiā hom̄is digni sūt morte **C**ū em̄ apls ro.
i. p̄misisset r̄pletos oī iniqtate. fornicatōe. a/
uaricia subdit q̄ t̄lia agūt digni sūt morte. igē
Cōtra auaricia dic̄ q̄i eris auaritas. qz scz i
appetitū pecunie p̄sistit p̄ quaz oīa bona extiora
intelligi p̄nt sed extiora bona appetē n̄ ē pec
canū. **N**at̄alit̄ em̄ ea hō appetit. tū qz nat̄alit̄
subiecta s̄t hōi. n̄ qz p̄ ea vita hoīs p̄fuaē ḡ
videt̄ qz auaricia n̄ sit p̄c̄z. **N**ūdet. s. tho. in
sect̄da p̄e. q. cxvij. **Q**d auaricia ip̄ortat imo
derānam quādaqz circa diuitias dupl̄. **U**no
mō imēdiate circa ip̄az acceptōz r̄ p̄seruatōez
diuitiaz. in q̄z t̄n̄ scz aliq̄s acq̄rit pecūiaz vltra
debitū. aliēa surripiedo v̄l t̄nēdo. r̄ sic oppo
nit̄ iustit̄. r̄ h̄ mō ex genere suo est p̄c̄m mor
tale. **S**i em̄ ad auariciā p̄tinet qz aliq̄s iuste
accipat v̄l t̄tineat res aliēas. qd p̄tinet ad rap
tinā vel furtū. q̄ sūt etiā p̄c̄a mortalia. de illo
d̄t̄ ezech. xxiij. **P**riecipes ei? i medio ei? q̄i lupi
rapiētes p̄dā ad effūdendū sāguinem r̄ auare
lucra sectāda. **C**ōt̄iḡit t̄n̄ in h̄ genere auaritiē

Feria quinta

aliqd esse pctm veniale ppter impfectionē act⁹
Nā hñtes iustū bellū ea q̄ p violētiā in bello
acq̄rūt. eoz efficiūt. ⁊ hoc n̄ habet rōnem ra
pic. nec pctū mortalē nec ad f̄stitūtoz tenēt. q̄
uis possint in acceptōe p̄de iustū bellū hñtes
peccare p cupiditatē ex prava intētoe. si sc̄z n̄
pp̄ iusticiā. s̄z pp̄ p̄dicta p̄cipalit̄ pugnēt.
Alio mō ipoztat imoderātiā circa iūiores affe
ctōes puto cū aliq̄s n̄s amat v̄l desiderat di
uitias. aut n̄s dlectat in eis etiā si nolit rape
aliēa. s̄m hoc opponit liberalitātē. si tūc ille i
ordinat⁹ amor diuinaz intātū crescat. q̄ p̄fer
rat caritātē. vt sc̄z pp̄ amorē diuinaz. aliq̄s n̄
vercat̄ facere p̄ amorē dei ⁊ p̄xi. sic auaricia
itez ē mortale. **S**i aut̄ inordinatō amor̄ infra
hoc s̄stat. s̄. vt hō q̄uis supflue diuitias amz
n̄ tñ p̄ferat eoz amorē amori d̄ino. vt sc̄z p̄
pter diuitias nō velit aliqd facere p̄ deū ⁊ pri
mū. sic auaricia nō est pctm mortale. ad argu
mentū oppositū dicēdū. q̄ appetit⁹ rez exteri⁹
oz est hōi n̄talis. vt eoz q̄ s̄nt p̄pter finē. et
ideo intātū vitō caret inq̄tū p̄tinet sub regu
la s̄upta ex rōe finis. auaritia h̄c regulā exclu
dit. igit̄ est pctm r̄c. **S**ecūdo vita mūda
noz est r̄spuenda p̄pter eoz vanitatē ⁊ supbi
am **C**lanū em̄ mltū est hōi sic p̄ciōse se ornare
Nā caldare denigratū interi⁹ ⁊ serico d̄coratū
exteri⁹ r̄tulat ⁊ interi⁹ fetet. **S**ic hō vestib⁹
ornat⁹ est quasi sepulcrū dealbatū. vñ innoc.
de vilitate h̄ane p̄ditōis. **Q**uid est hō p̄ciō
se ornatus. nisi sepulcrū foris d̄albatū. intus
aut̄ plenū spurcina. **S**ūt etiā mlieres ornate
ydola in q̄b⁹ d̄mones d̄at respōsa fallacia ⁊ li
bidinis incētiua. radiāt auro. argento. ⁊ gem
mis ⁊ vestib⁹ p̄ciōsis ⁊ n̄omin⁹ s̄nt intrinsec⁹
vile lutū. **U**n̄ metrice dicit̄. **A**uri nobilitas
luteā si vestiat ollā. **N**ō tñ h̄inc seq̄tur hanc
minus esse lutū. **C**ōtra h̄ac d̄o curiositatē or
nat⁹ dicit̄ biero. in q̄dā eplā. **S**i vir vel mlier
se ornauerit ⁊ vultus hōim ad se p̄curauerit.
⁊ si nullū in sequat̄ malū d̄anū. iudiciū tñ pa
tiet̄ em̄. qz venenū attulit si fuisse q̄ biberet
Nā maria p̄me vest̄ mltū vilis fuit. s̄. pell cū
lana. gen̄. iij. **F**ecit d̄e⁹ ade ⁊ vxori sue tuicas
pelliceas. i. d̄ pellibus aīalū. **D**einde aut̄ p
cessus ē ad lanā p̄ani deind̄ ad lanā mltis co
lorib⁹ depictā deinde ad sericū ⁊ purpurā. ad
aur⁹ ⁊ ad lapides p̄ciōsos **U**n̄ legit̄ in histo
rom. q̄ ille q̄ p̄m⁹ ap̄d eos indutus fuit purpu
ra fulmie p̄cussus interi⁹ **S**ic q̄libz pp̄ vaita
tem vestū p̄cutit̄ fulmie pct̄ i mortalē **G**reg.
i ome. p̄n̄s euāgelij. **S**ūt nōnllī. q̄ cultū sub

Post Reminiscere

tiliū p̄ciōsariūq̄ vestū n̄ putāt esse pctm q̄ si
clpa n̄ esset. neq̄q̄ s̄mo diuinus vigilat̄ exp̄
meret. q̄ diues q̄ torq̄bat ap̄d iferos purpu
ra ⁊ bysso idut⁹ fuisse. **S**ed q̄nt̄ an ornar⁹
mliēz vnq̄ excuset a pctō mortali. **E**t vt q̄
si iuxta p̄dicta. **S**ed p̄ qz s̄m hoc videret q̄
artifices h̄mōi ornata p̄parātes etiā morta
lit̄ peccaret. dicit̄. s̄. t̄ho. fa. fe. q. clxx. q̄ i ip̄is
rebo extiorib⁹ q̄b⁹ hō vñt̄. nō est aliqd vitū.
s̄z ex pte hōis q̄ immoderate vñt̄ eis q̄ d̄ez
imoderātiā p̄t esse duplt̄. **U**no mō p̄p̄atōz
ad p̄suetudinez hōim cū q̄b⁹ aliq̄s viuit **U**n̄
aug. iij. d̄ p̄fer. dicit̄. **Q**uōd q̄ p̄ mores hōim s̄nt
flagitia. p̄ moz diuersitate vitāda s̄nt. vt pa
ctū int̄ se ciuitat̄ ⁊ gen̄. p̄suetudine v̄l lege
firmatū nllī⁹ ciuis aut̄ p̄grini libidie violet̄
Turpis em̄ est oīs ps̄ vniuerso suo nō p̄gru
ens. **A**lio mō pōt esse imoderatō in vsu taliū
rez ex inordinato affectu vtens̄. ex q̄ q̄ncō
tigit̄. q̄ hō libidiose t̄lib⁹ v̄tat̄ siue s̄m p̄sue
tudine eoz cū q̄b⁹ viuit. siue etiā p̄t eoz p̄sue
tudine. **U**n̄ aug. iij. de doctri naxpiana. **I**n
vsu rez abesse oz libidine. q̄ nō solū ip̄a corū
inter q̄s viuit p̄suetudine nequit̄ abutit̄. sed
etiā sepe fines ei⁹ egressa. feditatē suā q̄ int̄
claustra moz solennium latitabat flaginosissi
ma eruptione manifestat̄ **C**ōtingit̄ aut̄ illa
inordinatio affect⁹ triplē q̄ntū ad supabundā
tiā. **U**no mō p̄ hoc q̄ aliquis ex supfluo cultū
vestiū hominū gloriā q̄rit. put. s̄. talia bu
tusmodi p̄tinent ad quendā ornātū. vñ gre.
Sunt nōnulli vt p̄ri⁹ nemo q̄ppe vestimenta
p̄cipua. s̄. excedentiā p̄riū statū nisi ad inanē
gloriam q̄rit. **A**lio mō s̄m q̄ hō p̄ supflūū cultū
vestiū querit̄ delectas. s̄m q̄ vestis ordinatur
ad corpis fomentū. **T**ertio mō s̄m q̄ nimīā
solicitudinem apponit ad exteriorem vestium
cultū. etiā si nō sit aliqua inordinatio ex pte
finis. **E**x pte aut̄ defect⁹ s̄nt pōt esse duplex
inordinatio p̄ affectū **U**no mō ex negligentia
hominis qui nō adhibet studiū vel laborem
ad hoc q̄ exteriore cultū vñt̄ s̄m q̄ oportet.
Un̄ philosoph⁹ dicit̄ in. vij. ethi. **Q**uod ad
molliciem p̄tinet q̄ aliq̄s trahat vestimētū
p̄ terram vt nō laborez eleuādo ip̄m **A**lio
mō ex eo q̄ ip̄m defectū exteriore cultus ad
gloriā ordinat. vñ dicit̄ ang. in li. de ser. do.
in monte. **N**ō in solo rez corporeaz nitore at
q̄ pōpa. sed etiā in ip̄is sordib⁹ ⁊ lutosis esse
posse iactantiā ⁊ eo piculiosorem q̄ sub nomi
ne fututis dei decipit. vt philosoph⁹ dicit̄ in
iij. ethi. q̄ supabundātiā ⁊ inordinat⁹ defe
ctus ad iactantiā p̄tinet. p̄missis illis dicendo.

q̄ supra cōiter dicta sunt circa exteriorē cul-
tum. Insuper intendendū est quōdā spēale q̄
f. muliebris cultus viros ad lasciuia puocat.
In illud p̄uerb. vii. Ecce mulier occurrit illi
ornati meretricio. p̄parata ad decipiendum
animas. **P**ōt tñ mulier licite opam dare. ad
hoc q̄ viro suo placeat. ne p̄ ei⁹ cōtemptū in
adulteriū labat̄ etiā absq̄ pctō. Ille aut̄ mu-
lieres q̄ viros nō hñt. nec volunt hñe. 7 sūt in
statu nō hñdi. nō pñt absq̄ pctō appetere pla-
cere viroz aspectib⁹ ad cōcupiscendū. qz hoc
est dare eis incentiuū peccādi. Et si quedam
hac intentione se ornent. vt alios p̄uocent
ad cōcupiscētia mor taliter peccāt. Si aut̄ ex
quadā leuitate vel etiā quadā vanitate. p̄pter
iactātia quādā nō semp est pctm mortale sed
qñq̄ veniale. Et eadem rō quantū ad hoc est
etiā de viris. **A**ug. in epla ad possideri. m
Nolo vt de ornamentis auri vel vestis. p̄p̄ia
habeas in p̄hibendo sententiā nisi in eis qui
neq̄ p̄iugari sunt neq̄ p̄iugari cupientes co-
gitare dñt quō placeāt deo. Illi aut̄ cogitāt
q̄ sunt mundi quō placeāt. vel viri vrozibus
vel mulieres maritis. vt capillos nudare fe-
minas quas etiā caput velare ap̄ls iubet nec
maritatā decet. in q̄ tñ possent aliq̄ a pctō ex-
cusari. qñ hoc non fieret ex aliq̄ vanitate. sed
p̄pter p̄ria p̄suetudinem. q̄uis talis consue-
tudo nō sit laudabilis. **A**d argumentū p̄-
rium dōm. q̄ si que ars est ad faciendū aliq̄
opa quibus homines vñ nō pñt absq̄ pctō.
p̄ p̄ns artifices talia faciendo peccarent vtp̄-
te p̄bentes. directe alijs occasionem peccādi.
puta si quis fabricaret idola vel aliqua ad cul-
tum idolatrie p̄ninentia. si quaxero ars sit cur-
tus opibus homines pñt bene 7 male vñ. sic
gladij sagitte 7 alia hñoi. vsus taliū artū nō
est pctm. 7 de sole artes sunt dicende. si tam̄
opibus alicuius artis vt pluries aliqui male
vterent̄. q̄uis de se nō sunt illicite. sunt tñ p̄
effectū principis a civitate extirpande f̄m do-
cumenta platonis. **Q**z ḡ mulieres licite pos-
sunt se ornare vel vt cōseuerent decentiam sui
status. vel etiā aliquid supaddere vt placeāt
viris. p̄seq̄ns est vt arifer taliū ornamentoz
nō peccat in vsu talis artis. nisi forte inueni-
endo aliqua supflua 7 curiosa. **T**ertio vi-
ta mūdanoz. 7c. p̄pter gulositatem. nā quilibet
bet fugit hoc naturale qd̄ sibi p̄rium est 7 de-
structiuū honoris 7 minoratiū sue libertat̄.
sic at̄ est gulositas. nā voluptuosi 7 gulosi deli-
cate viuentes recte delectatiōis ad modū aui

cule capiunt q̄ a delicijs carnalib⁹ recedere
nō pñt dñ volunt 7 tunc in seruitutē redigunt̄
7 sunt sui diaboli. sic 7 illi qui in bello capi-
unt sui sunt 7 ingenuitatem pdunt in sui. de
iur. p̄so. c. sūma. p̄ qd̄ beat⁹ amb. in quadā
epla sic inquit. Quicūq̄ a pueritia se dedit
rit delicijs. māebit in fuitate vt viuens mor-
tu⁹ sit. Et iō fatū est delicate 7 gulose viuere
7 delectatiōes sequi carnales. 7 maxime ex eo
qz delectatio breuis est pena at̄ q̄ sequit̄ lōga
est 7 intollerabil. **Q**z quidē pater in diuine
epulone q̄ in delicijs 7 diuitijs fuit semp. qz
induebat purpura 7 bisso. 7 epulabat̄ q̄ndie
splendide. cui⁹ tps delitiarū fuit breue. tps at̄
penarū eternū 7 line termino qz cū mortū est
sepult⁹ est in inferno. **N**ō em̄ sic gula antiqui-
tatis curabat̄ seu in principio mundi sed f̄m in
no. tertū de vilitate p̄dinōis hūane pte. ij. c.
xviij. **I**nitiū vite hominis aq̄ fuit 7 panis et
vestimentū. **N**unc at̄ gulosis nō sufficiunt
fruct⁹ arborū. nō grana leguminū. nō radices
herbarū n̄ pisces marū. nec bestie r̄te. nec aues
celi. sed q̄runt p̄ḡnita t̄panē a romana nutri-
unt̄ alitia. capiunt̄ obesa. q̄ studiose coquunt̄
archicoq̄z arte. q̄ laute panē officio ministro
rū ali⁹ p̄tundit 7 colat. alius p̄fundit conficit
subām p̄rit in accūs. naturāq̄ in artē. vt satir-
ritas trāseat in esurientē vt fastidiū reuocet̄
appetitū ad irritādū gulā. n̄ ad sustentādū na-
turā q̄ f̄m h̄ m̄imis p̄tenta sed ad auiditatem
explēdā. **I**pa tñ gule voluptas tā breuis ē vt
spacio loci vix sit quatuor digitorū. spacio t̄pis
vix sit tonde mōmitoz qd̄ mltū displicet gu-
lolis. qz appetit hñe guttē in q̄ celebrat̄ illō cō-
uiniū lōgū. vt lōgā hñant delectatiōem. sicut
patuit d̄ plamozate q̄ d̄siderabat hñe collum-
gruis lōgū vt diu sentiret dulcedinē. **S**ilicet
eadē rōne epicuri guttē ad celū optabāt hñe.
et cā ē qz in guttāre delectatio magna ē 7 mai-
or q̄ sit i lingua. ij. ethi. p̄pter qd̄ gulosi me-
tā sobrietatis 7 t̄pantie excedunt. **E**t sic f̄m
Inno. p̄tēnt̄ mediocritas 7 supfluitas affe-
ctat̄ i diuersitate ciboz 7 varietate saporū. au-
ditas em̄ nescit modū 7 voracitas excedit mē-
surā 7 seq̄t̄ p̄a 7 in grauat̄ stomachus turbat̄
sensus opprimūt intellectus. in n̄ sanitas 7 sa-
lus sed morbus 7 mors. **A**udi ḡ doctrinā sa-
pientis 7 noli auidus ēē in omni epulatiōe et
nō effundas te sup oēm escā. **I**n multis em̄
escis erit infirmitas. qz multi p̄pter crapulam
pierunt. **U**nde auicen. prima fen. ij. c. vii.
Nihil deter⁹ saturitate t̄pe fertilitat̄. **D**ul-

Feria quinta

ros enim vidimus quod saturitate suffocati perierunt et mortui sunt. Queritur an aliquis comedens secundum appetitum et delectationem carnis, peccet mortaliter. Et videtur quod non, quod in naturalibus desiderijs pauci peccant secundum philosophum. Contra apostolus. Si secundum carnem vixeritis, moriemini. Respondendo, ad hoc pono aliquos rationes et correlata. Prima quod quod gulose vivit, peccat mortaliter, probatur, per vitium gulae omnes divites obubranter, quod Gregorius dicit, in libro morum, durante vitio gulae omnes quod homines fornicari egerunt fornicari perdidit, si veteri non esset gratia, sed virtutes non tollent nisi per peccatum mortale. Secunda conclusio, vitium gulae committitur, dum quis inordinate appetitui suo comedendo vel bibendo satisfacit, probatur hoc per beatum Gregorium, in libro morum, c. xxxij, ubi quinquaginta modos ponit in quibus vitium gulae persistit seu committitur, eo quod inordinate et inordinatum rationis quibus appetitui suo vel temptatorem satisfaciat. Et beatus Hieronymus dicit, in libro de vita, c. v, quibus modis ubi dicit nos gulae vitium temptat. Aliquando namque indigentia tempus pervenit, aliquando non pervenit, sed cibos lautiores querit, aliquando quod sumenda sunt, procurari accuratius expent, aliquando autem qualitas ciborum et tempus congruit, sed in ipsa quantitate sumendi mensura effectus nis excedit, nonnumquam abiectus est quod considerat, et tamen ipso est immensus desiderium detentus peccat. Primum correlativum, quod non solum in preciosis elcis vitium gulae committitur, sed etiam in vilissimis, per beatum Augustinum, de doctrina christiana, c. i, et ij. Et ratio est ibidem assignata, quod in omnibus talibus non videtur, sed libido in culpa est. Et ratio dicitur aqua percipitur effundit, et tamen carnes comedit quod sunt preciosiores aqua. Et est culpabilis fuit vendens promissa propter libidinem quam habuit lenticulam in comedendo, xli, vi, quibus et se. Secundum correlativum preciosa ferula vel capit absque vitio gulae. Cur ratio est ubi patet, quod in omnibus huiusmodi rebus non ex eorum natura quibus vitium mur, sed causa vitendi, et modo appetendi a probandum est vel improbandum quod facimus. Tercia conclusio quod excessus sumendi cibum et potum, non attenditur penes quantitatem uniformem rei sumende, probatur tempus natura quod refrenare debet gulam, non habet medium rei, sed medium proportionis, quod medium illud non erit uniforme omnibus quantum ad cibum sumendum. Nam si haberet medium rei illud medium equaliter et secundum eandem distantiam mensuraret excessum et debitum modum sumendi cibum in omnibus, quod simpliciter est falsum, quod philosophus dicit in ethica, quod unum est parum, alij est multum. Et quod excessus sumendi cibum et potum, attenditur secundum pro-

post Reminiscere

portionem personarum cibum sumentium, quod magis corpulentis de ampliori indiget cibo et potu pro conservatione nature sue, et hoc absque vitio gulae, ut patet de karolo magno, qui pro sustentatione nature sue indiguit cibo magno. Nam absque vitio gulae comedebat in uno prandio quartam partem arietis anserem vel leporem unum, et hoc quidem fuit debitum sibi vel modicum, nobis autem esset magnus excessus et vitium, et sic patet quid dicendum ad questionem.

Secunda pars in qua

ostenditur status gratie commendabilis et meriti pro ipsius lazari, per ut dicit philosophus, in libro celi, opposita iuxta se posita magis elucescunt. Et quod dicitur est de divite, quod sua cupiditate et voluptate meruit flammam et penam eternam. Dicendum est etiam de paupere, qui sua penuria et miseria meruit gloriam eternam. Dicitur igitur de lazaro quod fuit pauper et mendicus de avaro in nominato, quod dives purpura et bysso vestitus. Secundo lazarus ut famosus nominatus, avarus de voluptate est diffamatus, lazarus ad celum ulceratus ducitur, avarus ut miser in infernum sepelitur et cruciatur. Unde scriptum est, in libro, Cui habundantia est deliciarum, attendat supplicium divitis, cuius tanta in inferno inter ignes erat inopia, quanta hic epularum fuit copia, in illo seculo esurire et sitire noluit, propterea illic inter flammam sitiens stilliculam aquam quod sumpsit, nec habere meruit. Et subdit, dives et pauper obviaverunt sibi, iste descendit, ille ascendit. Iste de delictis ad supplicia, ille de suppliciis ad delicias. Mora liter, qui iter securum cum paupere cupit habere ad celum, debet se in hac vita a divitiis et temporalibus exonerare, ut expeditus christum in paupertate sequi possit, quod ut dicitur, in libro q. ij, gloria societas, onerat propterea auri non per christum sequi. Naturaliter medium capit naturam ex more, i. philosophi. Cum enim pauper nascamur et moriamur, vita nostra quod est medium in principio et fine, dicitur est in paupertate foueri. Quare dicit aretius in enigmatibus secundum quod est citat hic, Rufinum, Statera ne transileas. Statera est vita humana. Due pelues stare, sunt ingressus in mundum, et egressus de mundo. Donat quod homo in una pelui paupertate cur qua mundum ingreditur, et in alia paupertate cum qua egreditur, et inveniet quod eam ponderabit ecclesiam. Sic egressus est nudus de utero matris sue, sic re-

uertet. et nihil aufert de labore suo. di. xlvij. c. lic. **D**ictu q. ppria dicitis. q. ex quib. recondit in huc mundu demisti. qn in hanc ingressus es luce. qn de ventre matris existi. quibus queso facultatibus. quibusq. subsidijs stipat. ingressus es. q. d. si recte rudes. dicitis nullis. g. cu paupertas fuerit nobiscu a principio. et etiaz erit in fine socia. in vita nra no stemnam. ea

Sz triplex reperit paupertas in hoc mundo. s. **E**gestatis et voluntari sria. **H**onestatis virtutis et voluntaria. **C**lanitatis vana et nullis necaria. na pma paupertas de egestas misabil. et ista hnt misabiles pfoe. paupes iuoluntarij cupientes hnt diuicias qs n hnt. isti sunt pleni murmure. accusant deu de distributione inequali rez tpaliu. de tenacitate. primoz et fortuna de infelicitate iurat et blasphemant. detrahunt d quibus ps. No fuerunt saturati et murmurabant. **E**le vobis murmuratoribus et blasphemis. Na ista paupertas euenit vobis in pena delictoz. q. scz deu no timens. nomen ei blasphematis. et multa mala pmittitis. **N**one ppxta dixit no vidi iustu derelictu. nec sem qrens pane. **D**eponite igit malicia vram et pfidite in deo. qui dicit. nolite solliciti esse. dicentes. qd manducemus aut quid bibemus aut q opiemur. hec em oia gentes requirunt qui igrant deu. scit em pt vt qz his omnibus indigentis. vn aug. nec diuini obliunt opes. si eis bn vnt. nec paupem egestas pmendabiliozem facit. si inter fordes et inopia pctā non caueat.

Sed querit an talib. egenis inuoluntarijs sit enā subueniendū. **D**ico q licet vitiosi sint vel plerūq. vt plurimū tñ piū ē eoz defectibus subuenire. vn ps. **D**ñs qui intelligit. et. **E**t glo. super illud. ecci. xij. **D**a misericordi et ne suscipias pctōrem. **Q**ui indigentī mīam tribuit. nec p delicto spernit misericōdiam vere facit. **N**atura em respicienda est. nō psona. qui dat indigentī pctōri. nō qz pctōr est. quasi velit eū in pctis fouere. sed qz hō est et iust. fiat et viuat. **S**ic nō pctōrem s. iustu p̄tendit iuuare nō diligit delictū sed naturā.

Secdo est paupertas honesta et pmendabilis qz voluntaria et sponte. ppter xpm suscepta in qua hō nō solū sollicitudinem seculi deserit. imo indigentis multis se expōit. ista paupertas nō est stemnenda. qz ea xps dedicauit. xij. q. ij. glia epi. imo de illa paupertatem esse voluit. vt sustinētes coronent. et diuites in ipis merent. hē di. xlvij. c. **S**ic. bi em sūt

filiores xpo in eoz puerfatione. **V**alidiores diabolo in temptandō. **B**eatiores in celo i remuneratione. **N**a primo. et. **I**pe em xps realiter et affectualiter paup et egenus est fact. iuxta illō ps. **E**go egen. sū et paup fm glo. mendicus et petens. **E**t exponit de xpo qui p nobis paup nasci voluit. et in mendicitate viuere et mori. **E**t id miles xpi nō dz existimare sū quū vile. qd primo rex nē nō erubuit pferre. **U**n pt nē francisc. hortat ftes suos ire p elemosyna pfidenter dicens. nec oz eos verēcū dari. qz dñs se paupem fecit in hoc mundo. **N**a paupertas anqz dñs nē ea elegit. miseria et dedec. erat sed mō ea dedicauit sua acceptio ne. et iō a nullo stemnenda sed imitāda auge de ecclesiasticis dog. **B**onū est facultates cum dispensatione paupibus erogare. meli. p intentione deu sequendi in simul donare et ablatā sollicitudine egere cū xpo. **S**ecdo sunt in temptandō validiores. **N**a nudus cū induto multis panis securius luctat. qz non hz vn a colluctante teneat. **S**ic qz vita nra colluctatio est cū diabolo. vt dicit apls eph. vi. **N**ō est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et ptates. aduersus mundi rectores tenebray haz. et diabolus totus nudus. qz de diuitijs nō curat. **Q**z aut diuites ex omni pte sūt vestiti. iō diabolus pōt eos ex omni pte tenere et psterne re in temptandō. **P**aupes vero qz nudi sunt euadere pnt. greg. nudi cū nudo luctari debemus. facili. em ad terrā trahit qui hz in se vn teneat. **S**erpens em vt dicit mgē histo. hominē nudū fugit. s. insilit in vestiti sic diabolus spēs anqu. paupes fugit et in diuites teptatioe sua insilit. i. tbi. vi. q. volūt diuites fieri i cidūt in laqū et temptandōem diaboli. **T**ertio sunt beatiores remuneratione. qz erūt iudices assessores in iudicio. matth. xix. **I**nterrogante petro dñm dicens. **E**cce nos reliquimus oia et secuti sum. te qd g. erit nobis qd dabis nobis pmij. **R**ndit iesus. **I**n regnandōe cū sederit fili. hoīs in sede maiestatis sue. sedebit et vos iudicātes. xij. tab. isrl. **M**agnū em tūc erit iudicare. s. mag. centuplū accipe et bere ditatem etnā. p puā penuria accipe et posside re. **U**nde recitat de qdā rege q habuit duas filias. vnā pulcherimā et aliā turpissimā. pulchra ab omnibus appetebat. turpez do nemo curabat q flens in conspectu regis et p̄is **D**ixit rex noli flere. qz qui te accipe voluerit

dabo ei regnū meū. et heredem p̄stitū oīm bō
noꝝ meoꝝ. qui autē accepit sorozes mā. nihil
nisi pulcritudinē secū accipiet. **F**ilia pulchra
est vita huius seculi. filia turpis paupertas. qui
hāc accipit heres erit regni eterni. **matth. v.**
Bri paupes spū qm̄ ipoz est regnū celoꝝ. **T**
Tertio paupertas vana et vitupabilis est que ē
ppter trāsitoria bona spūalia siue tpalia. illa
nō est necessaria ad vitā eternā nec vtilis. ta
lis fuit multoz p̄hoꝝ tpe iohānis euāgeliste
qui ppter vanā glām mundi gēmas p̄ciosas
fregerūt in signū mūdani p̄tēpti. **Et alij p̄bi**
losop̄bi multi vt liberi vacarent studio p̄bie
abiecerūt substātiā et diuitias. **S**cribit hie
ro. ad paulinū p̄sbyter. et recitat. **xij. q. ij. so**
crates. Quōd socrates ille thebanus hō quidam
ditissim⁹ cū ad p̄bandū ad athenas pergeret
magnū auri pond⁹ abiecit et submersit ī mari.
qz nō putauit se sūt virtutes et diuitias possi
dere. qz autē illa ppter trāsitoria fecerūt et nō p
pter amorē xp̄i iō eoz paupertas vitupabilis et
vana fuit. **S**ic etiā heu multoz paupertas vi
tupabilis oñdit. et spēaliter illoꝝ de libero
spū. qui ppter vanitatē et oīū mendicitatem
assumūt vt labores manūū fugiant. illis nul
la elemosyna est dāda. **S**z hoc v̄t illud
lxxxvi. di. c. non satis. vbi d̄t qz misericordia
oībus faciēda est. **D**ōm qz v̄t est p̄sidera
ta natura. vt prius etiā tactū est. **S**z in malicia
nō sūt fouendi. **P**ro qz notandū qz q̄tū neces
sariū ē ad p̄s. p̄nt assignari tria ḡna hoīm pe
tentū elemosynā. **P**rimi petūt ppter bonū
honestū. vt illi qui ppter deū reliquerūt. nā
et in paupertate d̄no famulant ad h̄ vt possint
liberius p̄tēplationi vacare et deo seruire. ta
les sūt religiosi viri fr̄es siue sorozes imitan
tes xp̄m. **De quib⁹ beat⁹ grego. iij. mo. di. c.**
Sūt nōnulli iustoz qui ad app̄hendēdū cul
mē p̄fectōis accincti. dū alioꝝ appetunt ex
terius cuncta derelinquūt. **I**llis elemosyna
est dāda cuiuscūqz cōditiōis existūt spūales si
ue seculares validi siue infirmi. **S**ecūdi sunt
petentes ppter bonū vtile siue ppter vtilitatē
et sūt p̄sone vtriusqz sexus fr̄es et sorozes siue
alie spūales p̄sone q̄ nō solū ex priori cā elege
runt paupertatē. sed et vt infirmis et debilibus
p̄sonis possint adesse subuenire et iuuare que
multū vtilis sūt. his etiā nō solū intuitu cha
ritatis et deuotiōis. sed etiā laboz suoz meri
to dāt elemosyna. **T**ertij sunt qui petunt ele
mosynā ppter bonū delectabile. sic sūt validi

mendicātes qui laborare possent manib⁹ q̄s
tū fugiūt et oīū querūt p̄ medicatē. **S**z q̄s
d̄t p̄ p̄betā. labores manūū t̄maz manduca
bis. **I**llis vt qz ppter securitatē cibi negligēt
iustitiā subtrahenda est elemosyna. vt habet
v. q. v. mō oīs nisi iā fame moriant. **U**ñ h̄
C. de medicantibus validis. l. i. et ij. Quōd hi
validi medicātes singuli d̄nt inspici et explo
rari de integritate corpis et roboꝝ annoꝝ lat
qz de inerta et qui rep̄ti fuerint absqz vlla de
bilitate redigendi sūt ad seruitutē ipatoris. et
ad colonatū p̄petū. **I**usti em̄ feceris si iniu
ste petentē correxeris. qz si ei dederis. vt ha
bet ex glo. predicte legis. et ex alia glo. super
Matth. que hic additur.

Tertia pars in qua

oñdit inenitabilis stat⁹ p̄mij. ad quem iuxta
meritū quilibet iuste ordinat vel demeritum
ibi factū est vt moreret mendic⁹. **N**ota sūt
abrae d̄t loc⁹ requici. vbi nullū malū nec pe
ne nec culpe ē. vbi sancti p̄es post mortē ple
ne purgan añ mortē xp̄i habitabāt. et mō acci
pit in laipmra p̄ loco eterne beatitudinis se
q̄t mort⁹ est etiā et diues et dānat⁹ est ad pe
nas inferni. in quibus leuauit oculos. nō cor
pales. sed mentales ad lazaz ex̄tem in loco
quietis et b̄titudinis. clamādo p̄ desiderū in
flāmatū di. **P**ater abraā vt eū magis alliniat
ad miserādū p̄na pietate. **S**itte lazaz vt in
tingat. et. vbi p̄sidera miser pctōꝝ dictū beati
greg. in omel. **Q**uōd nimiz diues eū cū i hac
vita misereri nō voluit. in suo supplicio posit⁹
p̄ociniū querit. **E**t qui vulnerato paup̄i mē
se sua minima dare noluit in inferno posit⁹
vsqz ad minima q̄renda puenit. **N**ā guttam
aq̄ petijt. qui micas p̄s negauit. **G**locat autē
extremū digiti lazari modicū suffragiū meriti
sui. **E**t p̄ guttā aq̄ modicū refrigerium gr̄e et
misericordie. **D**etebat autē aquā gr̄e et refrige
riū lingue qz in lingua maxie torq̄bat qz fm̄
greg. in ipa vt plimū peccauerat p̄ gustū epu
lando q̄ndie splēdide p̄ loq̄lā quia post epu
las sequit̄ varia loquacitas. **S**ed considera
pctōꝝ quale respōsū habuit. qui tā modicū pe
tijt. **F**ili recordare. et. **A**ug. iō rogās diues
nō exaudit in tormētis q̄ rogātē paup̄em nō
audit in terris. **S**equit̄ in his oib⁹. i. ex di
ctis oībus. s. meritis et demeritis iusto iudi
cio magnū chaos firmatum ē inter nos et vos
Quōd exponit m̄gr. iij. sen. di. vlt. sic posita ē

hic iusticia. illic iniquitas. q̄ nullaten⁹ associa
 ti valent ad eo em̄ sancti dei iusticie additi sūt
 vt nulla cōpassione ad reprobos transire va
 leant. nec dānari p̄nt accedere ad scōs contē
 gnandū. nec ad p̄gandendū. quare frustra pe
 nis. Sequit̄ rogo q̄d nō dicit ex charitate qz
 eā nō h̄uit. sed timore seruli ne ex ip̄oz cōloz
 nio eius pena auget̄. cū fuerit eis in vita oc
 casio peccandi. **L**ū ex rōne diuiniat̄ relictarū
 ad abusū. tū rōne male vite p̄ quā dedit exem
 plū sequendi. **E**x his sumit̄ argumentū q̄ dā
 nator̄ pena crescit. vsqz ad iudiciū in tormen
 tis. Sequit̄ ait illi abraam ac si dicat. **F**rēs
 mi ⁊ qui cū eis sunt in mūdo h̄nt moysen qui
 docuit moralia ⁊ p̄betas qui mystica docue
 rūt credenda q̄ cōninent p̄mia beator̄ ⁊ sup
 plicia dānator̄. **E**t iō audiant illos ⁊ monita
 eoz ope impleat ⁊ saluabunt̄. **M**oralis in
 hac pte ad p̄niorē emendandem p̄cā instrui
 mur de magna equalitate dei qui de sua iusti
 tia vniciqz q̄d suū est ⁊ sibi p̄penit donat. in
 stis p̄ remunerandē bonoz vitā glie. iniustis
 dānandem pene. s̄m vniciqz vniciqz p̄p̄iam di
 sponit̄. **S**ic em̄ sol stans in medio celi su
 am influit virtutē ⁊ actiōem s̄m dispositiōez
 recipientiū in vno causando calidū. in alio fri
 gidū in alio leniā. in altero tristitiā. sicut p̄z
 in aquila ⁊ noctua. **S**ic de⁹ qui ē cā p̄ia s̄m
 auctorē de caus. influit bonitatē suā vna in
 fluxione. sed res nō recipiunt illā bonitatem
 om̄s equaliter. sed s̄m capacitātē sue nature.
 vna bonū altera malū. **S**ic iusti ⁊ dispositi
 gaudiū ⁊ leniā sempiternā mali ⁊ indispositi
 inter vitā ⁊ p̄cā p̄turbandem ⁊ tristitiā s̄m
 em̄ boenū nullū bonū irremuneratū dimittit̄
 nec malū impunitū. **Q**uare dicit greg. ⁊ alle.
 de pe. di. i. medicina dicens. sine vl̄nōe deli
 ctū nō deserit. aut em̄ ip̄e hō in se hoc punit.
 aut hoc de⁹ cū hoīe vindicās p̄mit. **N**e
 quāqz ḡ p̄cō p̄cā qz nullaten⁹ sine vindicta
 larat̄. **E**t hoc p̄z tripliciter scilicet.

Designat̄ p̄ figuram.

Declaratur per scripturam.

Informatur per naturā. **P**rimo p̄z p̄ figurā
 nā adā peccauit comedendo cibū vetitū ⁊
 punit⁹ est nō solū in se. sed etiā in oībus poste
 ris suis. gen. iij. **C**hain interfecit abel. ⁊ ipse
 a lamech interfecit⁹ est. gen. iij. **I**tē p̄pter ma
 liciā hoīm tot⁹ mund⁹ seu gen⁹ hūanū dilu
 uio p̄ijt excepto noe ⁊ q̄ cū ip̄o in archa erant

gen. vii. **I**tē pharao ⁊ oīs populus egiptiac⁹
 multis plagis punit⁹ est ⁊ finaliter in mari ru
 bro pierunt. ⁊ submersi sūt. eo q̄ d̄ d̄n̄z p̄p̄m
 eius dimittere noluerūt. exo. in pluribus ca.
De quibus plagis in speculo vincentij li. iij.
 c. v. tales h̄ntur versus. Sanguis rana culex
 musce pec⁹ vlcera ḡado. **B**ruc⁹ caligo mor⁹
 pignora pruina necādo. **C**el alij vt melius
Prima rubēs vnda. ranaz plaga secunda
Inde culex tristis. post musca nocentior istis
Quinta pecus strauit. vtilitas sexta creauit.
Post sequit̄ ḡado. p̄ bruc⁹ d̄te nephādo
Mona tenigit solem. p̄iam necat vltima plē.
Itē filij isrl̄ p̄pter p̄cā eoz. xl. annis afflicti
 sunt in solitudine. ⁊ ann⁹ p̄ die p̄putat̄ **Au.**
 xiiij. **I**tē recesserūt a deo facientes vitulū cō
 flantē quē adorauerūt. iō grauit̄ puniti sunt.
 ⁊ ceciderunt viginti tria milia ex eis. exo. xxxij
Et hec eadē replicat ap̄le dicens. **Q**uō i plu
 ribus displicuerūt deo. **I**ā in deserto p̄stra
 ti sunt. **E**t sequit̄. hec aut̄ in figura facta sunt
 n̄i. vt nō sim⁹ p̄cupiscentes maloz sic et illi
 p̄cupierūt. i. cor. x. **C**ū afflictōes omniū p̄
 dictoz tipū gerunt reproboz. qui in inferno
 dānati sunt. ⁊ cruciat̄ eternaliter s̄m q̄ oñdit
 ap̄ls vbi supra dicit. **D**eco oīa in figura cōtin
 gebāt illis scripta ad n̄am correptiōem in q̄s
 fines seculoz deuenerūt. **E**t sic p̄z quō p̄cā
 sine vindicta nō larat. ⁊ hoc p̄ figurā. **E**co
 oñdit̄ hoc idē p̄ scripturā. ⁊ hoc p̄ntis euāgel
 lij de diuite epulone. qui in inferno sepulcis
 est ⁊ maximis cruciat̄ tormentis. imo modū
 ca gutta denegata fuit sibi vt refrigeraret lin
 guā suā. eo q̄ micā panis prius lazaro nega
 uerat. **E**t iō abraā dicebat. **F**ili recordare qz
 re. bo. in vi. t. ⁊ la. silt mala. nūc aut̄ hic p̄so
 lat̄. tū vero cruciatis. **J**ō hidelbert⁹ cenoni
 ensis ep̄s. vt habetur in speculo vincentij. li.
 xxvi. ne in locū huius tormenti veniret quot⁹
 die xpm̄ taliter exorabat. **E**t intrare me nō s̄
 nas infernales medicinas. vbi error vbi tres
 tus vbi fetoz. vbi fletus. vbi reprobi deregū
 tur. vbi rei cōfundunt̄. vbi tortoz sp̄ cedens
 vbi v̄mis sp̄ edēs. vbi totū hoc phēne qz p̄
 pes mors gehēne. **D**e receptet sion illa. sy
 on dauid vrb̄s tranquilla. i qua lux p̄ v̄nis
 vbi eterna pax. ad quā suspiro te requiro. vt
 tecum inhabitem amen. **U**nde habetur
 in speculo Vincentij. libro. xiiij. c. xvij. de
Dauritio imperatore. qui dū esset vir d̄uz

17
Feria quinta

post Reminiscere

timens malebat in hoc seculo facinororum suorum
corpali supplicio vindictam proluere quam tormen-
tis gehennalibus cruciari. Quod cum iugiter in su-
is orationibus dominum deprecaret exaudiri metuit.
Quadam itaque nocte dum in strati suo quiesceret
vidit per somnium ante se eneam saluatoris effigi-
em quam erat ante portam palatii. ex qua est vox e-
missa dicens ad eum. date manticiam. Et tenen-
tes eum quidam iudicium ministri exuerunt eum.
Tunc ait ad eum saluatoris imago. ubi vis red-
dam tibi mala quam meruisti hic aut in futuro. Et
ille. O amator hominum domine hic ponam quod in illo.
Tunc insit diuina vox eum tradi et postquam ei
propre et omnes eius cognatione foce militum. Et
progreffus vero misit ad exterrandum philippum
genere suum. Cui igitur assistenti dixit maurinus.
Scis inter agmina nostra aliquem militem no-
mine focam. Cui ille. Scio unum. Et impator
cuius est qualitas. Qui ait iuuenis. nimidus
et temerarius. Tunc referens augustinus somnium phi-
lippo glorificauit magnifice dominum per huius reue-
landem. Post hec autem maurinus augustus in bo-
stili terra posuit cum milites suos ferro a rapi-
nis abstinere compelleret. nec eis stipendia con-
suetam largiret. Focam rogare ceperunt ut impij
regnum super eos acciperet. Quibus sepe dictus
focas obediens regalē purpuram suscepit. Quod
audiens maurinus animo dissolutus rebus aduer-
sum se fluentibus cessit. et in quandam siluam mari-
pugnā fugit. In qua cum uxore et quinque filiis
insitu foce cesaris interemptus est certe ille do-
minus fuit deuotus et magne fidei qui sic penis
credidit inferni. quod maluit hic puniri quam alibi
Cuius oppositum multi increduli christiani sen-
tiunt dicentes. Si clericus non de inferno et pa-
stor de lupo assererent nihil daret eis. sic etiam
quidam rusticus dum quendam predicantem audiret
de penis inferni loquen-tem ait. Maldictus sit
qui tibi credat. quod ibi nunquam fuisti. Cui frat-
ter aliquis inde rediret. et tibi de penis inferni di-
ceret. non crederes ei nec cessares a malo quod sic
ille exiisset. ita et tu crederes inde posse egre-
di. sed crede mihi infernum ita profundus est. quod
nullus potest inde ascendere ita clausus quod nullus
potest inde exire ita custoditus quod nullus potest eua-
dere. Unde iob scribit. vij. c. Sic presumit nu-
bes et pertransit sic qui descendit ad inferos non
ascendet nec remittet ultra in domum suam. nec
cognoscat eum amplius locus eius. et tunc introitus
est facilis. exitus autem impossibilis. quod unico pas-

su intramus per infinitos autem exire non valemus
Nam uno solo passu quod anima exeat a corpore si peccator
est subito ad infernum descendet. Unde iob. xxi.
In bonis ducunt dies suos et in puncto ad infer-
na descendunt. ubi ex divina iustitia quam ibi euident-
issime manifestat. Damnant cruciabantur die ac
nocte in secula seculorum. Apoc. ij. Et maximis
penis ut peccata eorum vindicentur quam in his versibus
prehendunt. scilicet. indice scriptura caligo vincula
flagella. Frigus flamma timor. Vermis confusio fe-
tor. Sunt pene pene quas quisque dicitur timere.
Tertio ostendit vindicta peccatorum per naturam. et
bin punitione reproborum. Nam iustum est et iustis-
tiam dei hoc requirit. quod qui semper manet in cul-
pa semper maneat in pena. unde beatus gregorius. et re-
citatur de pe. di. i. s. potest. Iuste punit deus ma-
los eternaliter. ut quod in hac vita nunquam voluerit
carere peccato. nunquam careat supplicio. Illud etiam
ostendit exemplariter in natura. Nam ut refert
ysai. li. et hi. li. xvi. c. iij. de quodam lapide quod abe-
ston noiait. hic talis est status et conditio. quod
cum se accendit nunquam extinguitur postea. Cuius
rationem assignat dominus albertus dicens. hunc lapi-
dem quodammodo pinguedinem interius inclu-
sa quam est materia et fomentum ignis. Ita et in si-
mili est de istis. qui in inferno igne gehenna-
li cremantur et puniuntur. qui cum culpa mortal-
i criminis se in se habeant inclusa quam est fomentum
ignis infernalis. et totius cruciandis. id est ignis in-
fernalis nec vult eternum ab eis nunquam separat. et
in eternum nunquam extinguitur. Iuxta illud ysai. xl.
qui in persona dei de eis sic inquit. Qui peruari-
cati sunt in me vermis eorum non morietur et ignis eorum
non extinguetur. et erunt versus ad facietatem omni carni
Et querit an in inferno vermis sit maior pe-
na ignis. Et vult quod ignis sit maior. quod secundum aug-
ustinum. de ciuitate dei. iij. Nihil igne vrente emo-
lestius. Cuius illa pena maior est quam homo magis
cupit effugere sed homines magis cupiunt effuge-
re penam mentis quam corporis. unde et aliqui effugiunt
vehementem tristitiam interficiunt se. Cuius ergo ver-
mis sit pena mentis. quod est remorsus conscientie et
pena ignis sit pena corporis maior est pena ver-
mis quam pena ignis. Respondet ad beatum fructuosum. i. iij.
super ingem. di. vlt. quod vermis dupliciter potest accipi
aut proprie. scilicet. per vermem corpali aut metaphorice
scilicet. per remorsu conscientie. quod vermis dicitur iniquitatis
oritur ex turpitudine peccati. sic vermis ex putredine
corpali et animam spiritualiter puniendo affligit sicut
vermis carnes ipsas in ordo deditur puniendo utroque

ver. sic. d.

2

B

modo dicunt aliqui ibi esse penam vermis. propter hoc quod dicit scriptura iudithy lrimo **D**abit ignem et vermes in carnes eorum. **Et** ecc. vij. **V**indicta carnis ipsius ignis et vermis. **U**erum autem vermes carnis est vermis corporalis. ut eis videtur. **Q**uamuis autem aug. xxi. d. ci. dei. c. ix. dimittat sub dubio. utrum in inferno erunt vermes materiales vel non. coiter tamen tenet quod non. quia vegetabilia et bruta non remanebunt. eo quod nunquam habuerunt ordinem ad incorruptionem. et pro iudicio non erit generatio et corruptio. **D**icit igitur rich. p. penam quod vermis intelligit facta scriptura remorsum prope quod et si principaliter et immediate affligat animam eo tamen exsequenti. et per quandam redundanciam etiam affliget caro. **U**erum caro damnatorum affliget. et ab exteriori et ab interiori. **E**t sic querere utrum in damnatis sit maior pena vermis quam ignis. est querere utrum remorsus conscientie sit eis maior pena. quam illa que eis causatur ex igne. **A**d quod simpliciter verum quod sic et potest sic declarari. **S**ic magnitudo delectationis pensatur ex tribus scilicet ex magnitudine boni coniuncti. et ex bona dispositione potentie ad suscipiendum passionem delectationis. et ex perfectione coniunctionis. **S**ic magnitudo doloris pensatur ex magnitudine mali coniuncti. et ex hoc quod potentia est multum disposita ad patiendum ab illo malo. et ex forti coniunctione mali affligentis cuius illa potentia. **V**alium enim interius affligens animam damnata est perpetua carentia sue perfectionis ad quam erat apta nata. in quantum illa carentia apprehenditur sub certitudine tibi inesse pro peccato prope voluntatis. **H**ec enim carentia. ut sic apprehensa. est illud maximum malum quod animam affligit quod longemagis est bone dispositioni anime quam quod actio ipsius ignis. **H**is enim est magis disposita ad patiendum a malo predicto quam ab ipso igne. **Q**uod propter quod ipse ignis non est aptus naturam animam affligere ex propria virtute immediate. ipsam enim non affligit immediate. nisi in quantum est in se in diuine iustitie. et post iudicium affliget animam etiam corpore mediante. **H**is autem patitur a peccato spirituali malo immediate et pro se. **C**onsequenter etiam est fortior. quod fortior est apprehensio pro intellectu quam pro sensu. et quis post corporis reuersionem illud malum quod voco vermem. et ipsum ignem apprehendat pro intellectu. tamen principalius apprehendet ignem pro sensu et vermem pro intellectu. quod vermis est quod magis intelligibile cum sit aliquid spirituale quam ignis. cum sit aliquid sensibile. **U**erum

etiam est prior anime quam ignis. quod corporalia non possunt esse infra animam sic spiritualia. **V**alium autem quod est anime realiter prius. et ab ea cognitum perfectius sibi et fortius est coniunctum. **A**d primum argu. est si verum verum quod illud verbum argu. intelligendum est de molestia que inferretur per instrumentum corporale et ceteris paribus.

Feria sexta post Reminiscere

Homo quidam.

erat pefamilias qui plantauit vineam et sepe circumdedit ei. **M**ath.

xi. **U**idem tamen bene munitam posse magis custodiri et seruari quam sine munitione. **I**ta civitas forti muro circumdata securior est et ab hostibus minus impugnat. **E**st enim pena capitis qui multum civitatis violentis scilicet sine alijs modis transcendit ut habet. ff. de rebus diuisione. l. si quis violauerit. **U**erum remus fuit romuli occisus tradit ob id quod multum civitatis romule voluntarie transcendit. ut enim glo. ibidem dicit **D**uo erant fratres qui romam fecerunt et cum contentio esset cuius nomine vocaretur roma a remo vel romulo forte obtinuit romulus et dominus remansit. quod post hec fratrem occidi fecit. quod si suum fecerat interdictum in transcendendo muros. **S**ic deus rex celorum magna edificauit civitatem. scilicet sanctam quam ut vineam speciosissimam plantauit. vites eius scilicet deuotos christianos multiplicauit. et custodia fortissima angelorum eam munivit. et circumdedit contra hostes qui sub pena capitis et indignationis omnipotentis dei. appropinquare nec transcedere possunt multum illi magnam et altam. **U**nde bierie. i. deus ad angelicam pietatem loquitur dicens. **E**go dedi hodie in civitatem munitam et in multum eorum super omnem terram regibus iuda. i. profitentibus christum et principibus eius et sacerdotibus et omni populo israel. et bellabunt aduersum te. scilicet demones et non preualebunt. quod tecum ego sum ait dominus ut liberet te. **B**ene igitur dicitur quod homo quidam scilicet deus erat. **Q**ueritur an sepes vel murus angelice custodie vniuersum diripiatur cum homo spernit custodiam et peccans obstinat. **E**t videtur quod sic. **I**sa. v. **A**uferam sepes eius id est custodiam angelorum. **I**tem ezech. xxxviii. **C**adent sepes et muri eius corruent igitur. **C**ontra de nemine est desperandum quam diu est in vita sicut augustinus dicit primo retractationum sed desperandum esset de obstinatis nisi possint conuerti et fieri boni. ergo.